

Nr 69

Av herr Andersson, Torsten, m. fl., om ökad ersättning till övervakare av villkorligt dömda m. fl.

(Lika lydande med motion nr 90 i Andra kammaren)

Ur skilda synpunkter får det anses angeläget att så långt möjligt utnyttja en kriminalvård i frihet framför anstaltsvård. En fri kriminalvård är väsentligt mindre kostnadskrävande för samhället och torde dessutom i de allra flesta fall erbjuda möjligheter till ett bättre vårdresultat på lång sikt. En avgörande förutsättning för en sådan inriktning av kriminalvården är emellertid att lämpliga personer i tillräckligt antal kan ställa sig till förfogande som frivilliga övervakare av villkorligt dömda och villkorligt frigivna. En fråga av avgörande betydelse i detta sammanhang är ersättningen till övervakarna. Även om övervakningsuppdragen utföres av personer beredda till uppoffringar i en anda av idealitet och socialt intresse, kan man dock inte bortse ifrån att ersättningarna spelar en viss roll. Övervakningsuppdragen kan knappast bli direkt ekonomiskt lönande och bör enligt vår uppfattning icke heller vara detta. Det bör dock vara självklart, att arvodet skall vara av den storleksordningen att det kan uppmuntra lämpliga personer att åtaga sig det ur samhällets synpunkt synnerligen angelägna och betydelsefulla övervakningsuppdraget.

Sett mot denna bakgrund framstår det tämligen klart att det nuvarande månadsarvodet till övervakarna om 25 kronor är otillräckligt. Övervakarna orsakas ofta rätt betydande kostnader i samband med sitt uppdrag, t. ex. resor, telefonsamtal och personliga utlägg för klienten. Riksdagen uttalade 1961, att de utgifter som åsamkades övervakarna givetvis var att betrakta som avdragsgilla kostnader, vilka vid beskattningen fick avräknas från det erhållna arvodet. Enligt detta riksdagsuttalande borde härvid tillämpas generösa grunder. Riksskattenämnden har i en cirkulärskrivelse till taxeringsnämnderna erinrat om detta riksdagsuttalande.

Det är givetvis angeläget, att avdragen för omkostnader vid övervakningsuppdragen så långt möjligt blir enhetligt och likvärdigt bedömda i hela landet. De variationer som förekommer mellan olika län i detta avseende gäller emellertid även andra avdrag liksom också t. ex. värderingen av naturaförmåner. Det synes angeläget, att det genom riksskattenämndens försorg meddelas klarare normer till taxeringsnämnderna i detta avseende, så att en enhetligare bedömning kan komma till stånd av omkostnadsavdrag

för övervakare men också av andra avdrag liksom i värderingen av olika förmåner, som skall upptagas till beskattning.

Det primära i detta sammanhang är emellertid att övervakarna erhåller en ersättning, som rimligare än vad nu är fallet svarar mot värdet av deras insatser på detta väsentliga område av samhällslivet. Det förefaller som om en höjning från 25 kronor till 35 kronor i månaden i varje fall skulle ligga inom ramen för vad som omgående skulle kunna genomföras. Det synes också rimligt, att de frivilliga övervakarna vid sidan av arvodet medges en särskild ersättning för de kostnader, som de åsamkas genom övervakningsuppdraget. Det kan nämligen inte anses riktigt, att övervakarna lämnas utan gottgörelse för de kostnader som uppdraget ofrånkomligen måste medföra. Särskilt bör uppmärksammas att dylika åtgärder skulle underlätta rekryteringen av övervakare och således motverka den tendens till anhopning av en mängd övervakningsuppdrag hos en och samma övervakare som nu förekommer och som utgör ett betydande problem inom den öppna kriminalvården.

Med stöd av det ovan anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning i syfte att ge övervakare av villkorligt dömda och villkorligt frigivna en ersättning som bättre svarar mot den reella arbetsinsatsen än vad som nu är fallet i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 21 januari 1964

Torsten Andersson

Ivan Svanström

Harald Pettersson

Nr 70

Av herr **Hilding**, om anslag för ökad upplysningsverksamhet rörande tobakens skadeverkningar bland ungdom, m. m.

(Lika lydande med motion nr 94 i Andra kammaren)

Stockholm den 21 januari 1964

Per Hilding